

7. SINIF SOSYAL BİLGİLER DERSİ 2. DÖNEM 1. ORTAK YAZILI SENARYO 2

Soru 1 (SB.7.4.1): İnsanlık tarihi boyunca bilginin kaydedilmesi ve aktarılması için farklı malzemeler kullanılmıştır.

a) Tarihte bilinen ilk yazıyı hangi uygarlık icat etmiştir ve bu yazı hangi malzeme üzerine yazılmaktaydı?

b) Bergama Krallığı tarafından hayvan derisinden üretilen ve kâğıttan daha dayanıklı olan yazı malzemesinin adı nedir?

Soru 2 (SB.7.4.2): Türk-İslam medeniyetinde yetişen bilginler, günümüz bilim dünyasına ışık tutan önemli çalışmalar yapmışlardır. Aşağıda bilgileri verilen bilim insanlarının isimlerini yazınız.

- .....: Matematikte "sıfır" (0) rakamını ilk kez kullanan ve Cebir bilimini sistemleştiren bilginidir.
- .....: "Tıbbın Kanunu" adlı eseri yüzyıllarca Avrupa'da ders kitabı olarak okutulan, "Avicenna" lakaplı tıp bilginidir.

Soru 3 (SB.7.4.3): XV. ve XX. yüzyıllar arasında Avrupa'da yaşanan bazı teknik gelişmeler, modern dünyanın şekillenmesinde etkili olmuştur. James Watt tarafından geliştirilen buhar makinesinin, üretim teknolojisinde başlattığı en büyük değişim nedir? Bu durumun ulaşım sektöründeki bir sonucuna örnek veriniz.

Soru 4 (SB.7.4.4): Orta Çağ Avrupa'sında kilisenin baskın olduğu "Skolastik Düşünce" sistemi hâkimdi.

a) Skolastik düşünce sisteminde bilginin doğruluğu nasıl ispatlanırdı?

b) Bu düşünce sisteminin bilimsel gelişmelere olan etkisini açıklayınız.

Soru 5 (SB.7.5.1): Toprak, tarih boyunca devletlerin en önemli güç kaynaklarından biri olmuştur.

a) Osmanlı Devleti'nde mülkiyeti devlete ait olan ve gelirleri hizmet karşılığı asker veya memurlara verilen sistemin adı nedir?

b) Bu sistem sayesinde devlet hazinesinden para harcamadan nasıl bir fayda sağlamıştır?
Bir örnekle açıklayınız.

SENARYO 2 - CEVAP ANAHTARI

Cevap 1:

- a) Tarihteki ilk yazı MÖ 3200 yıllarında Sümerler tarafından icat edilmiştir ve kil tabletler üzerine yazılmıştır.
- b) Hayvan derisinden yapılan bu dayanıklı yazı malzemesine parşömen denir.

Cevap 2:

- Sıfır rakamını kullanan ve cebirle uğraşan bilgin Harezmi'dir.
- Tıbbın Kanunu kitabının yazarı ve Avrupa'da Avicenna olarak bilinen bilgin İbn Sina'dır.

Cevap 3:

- James Watt'ın buhar makinesini geliştirmesiyle insan ve hayvan gücü yerine makine gücüne geçilmiş ve Sanayi İnkılabı başlamıştır.
- Ulaşım alanındaki sonucu ise demiryolu ve buharlı gemilerin ortaya çıkmasıyla ulaşımın hızlanmasıdır.

Cevap 4:

- a) Skolastik düşüncede bilginin kaynağı sadece kiliseydi; deney ve gözleme gerek duyulmaz, kilisenin söyledikleri doğru kabul edilirdi.
- b) Bu sistem özgür düşüncüyü ve araştırmayı reddettiği için bilimsel gelişmeyi durdurmuş veya büyük ölçüde yavaşlatmıştır.

Cevap 5:

- a) Bu sisteme Tımar (veya Dirlik) Sistemi denir.
- b) Devlet, bu sistemle kasasından para çıkmadan güçlü bir ordu (sipahiler) yetiştirmiş, ayrıca vergilerin düzenli toplanmasını ve üretimin sürekliliğini sağlamıştır.